

Dosarul nr. 10 - 236/2016

Î N C H E I E R E

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

În componența:

Președintelui ședinței, judecătorul Ghenadie Pavliuc, desemnat cu atribuții de judecător de instrucție;

grefierului: Diana Garaz.

cu participarea: procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, precum și a avocatului Iulian Balan, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei juridice S.R.L. "AVIA INVEST".

Procedura de citare a părților fiind legal executată.

Examinând în ședința publică plângerea directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, împotriva ordonanței procurorului din 11 martie 2016 privind respingerea plângerii cu privire la încetarea urmăririi penale și, respectiv, împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 24 martie 2016 prin care sa dispus respingerea plângerii cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016, cu dispunerea încetării urmăririi penale pe motiv că nu există faptul infracțiunii, -

C O N S T A T Ă :

1. La 07 aprilie 2016, directorul general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, a atacat judecătorului de instrucție ordonanța procurorului din 11 martie 2016 privind respingerea plângerii cu privire la încetarea urmăririi penale, contestând la fel ordonanța procurorului ierarhic superior din 24 martie 2016, prin care s-a dispus respingerea plângerii cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016. Prin aceeași plângere, reprezentantul S.R.L. "AVIA INVEST" a solicitat instanței judecătorești să se dispună încetarea urmăririi penale pornită în temeiul ordonanței organului de urmărire penală din 13 mai 2015, pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

2. În susținerea plângerii înaintate, petiționarul a invocat faptul că, la data de 13 mai 2015, a fost pornită urmărirea penală pe cauza penală nr. 2015970264, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 335 alin. (1¹) din Codul penal.

3. Prin demersul din 26 februarie 2016, S.R.L. "AVIA INVEST" a solicitat să fie încetată cauza penală nr. 2015970264, pornită de către DGUP a CNA conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii.

4. Examinând demersul înaintat, procurorul în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, a dispus prin ordonanța din 11 martie 2016 respingerea demersului înaintat, motivându-se prin faptul că, luarea unei decizii prevăzute de art. art. 290 - 292 CPP este prematură pe cazul dat, susținându-se în același timp că urmează a fi efectuate toate acțiunile de urmărire penală în vederea cercetării obiective și complete a cazului investigat.

5. Nefiind de acord cu ordonanța procurorului din 11 martie 2016, respectivul act a fost contestat procurorului ierarhic superior în ordinea art. art. 299¹ - 299² CPP, care la rândul său, prin ordonanța din 24 martie 2016, a dispus la fel respingerea plângerii ca neîntemeiată.

6. Petiționarul nu este de acord cu ordonanțele procurorilor din 24 martie 2016 și 11 martie 2016, considerându-le drept ilegale și neîntemeiate, întrucât la emiterea ordonanțelor contestate procurorii nu s-au expus nici într-un mod asupra motivelor și temeiurilor cererii de încetare a urmăririi penale înaintate de către S.R.L. "AVIA INVEST", lăsând astfel dubii în privința faptului dacă demersul și plîngerea înaintate au fost examinate în mod obiectiv și pertinent. În acest context, reprezentantul persoanei juridice consideră că, procurorii au ignorat fără justă cauză motivele și temeiurile care dovedesc încadrarea juridică greșită a faptelor cercetate și lipsa elementelor infracțiunii, inclusiv încadrarea greșită a operațiunilor legale economice și civile în elementele infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal privind "abuzul de serviciu".

7. În opinia petentului, s-a ignorat faptul că latura obiectivă a infracțiunii, prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, presupune folosirea de către o persoană a situației de serviciu în interes material, în alte interesele personale sau în interesul terților. În acest context, se evidențiază că toate operațiunile, acțiunile și tranzacțiile efectuate de factorii de decizie din cadrul S.R.L. "AVIA INVEST" pe perioada anilor 2013 - 2015, sunt conforme scopurilor și intereselor corporative întreprinderii, excluzându-se în așa fel

cum că persoanele cu funcție de răspundere ar fi avut vre-un interes personal sau au acționat în interesele persoanelor terțe și în detrimentul S.R.L. "AVIA INVEST", iar la efectuarea operațiunilor comerciale și bancare, factorii de decizie au respectat întocmai prevederile obligatorii ale legislației în vigoare, acționând concomitent în limitele competenței sale prevăzute de contractele individuale de muncă și Regulamentele interne ale S.R.L. "AVIA INVEST".

8. Se mai motivează că, elementul obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 335 din Codul penal, constă în existența unor urmări prejudiciabile: "daune în proporții considerabile" sau chiar "urmări grave", astfel ca conform manualului judecătorului pentru cauze penale să se facă lumină că, abuzul de serviciu este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

9. În opinia directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, nu se poate de constatat în ce ar consta prejudiciul, chiar și cel presupus, care ar putea servi temei pentru pornirea urmăririi penale, în situația în care S.R.L. "AVIA INVEST" își onorează obligațiile fiscale față bugetul de stat și, nu în ultimul rând, obligațiile comerciale față de partenerii săi și obligațiile conform contractului de concesiune a activelor aflate în gestiunea Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău" și a terenului aferent acestora cu nr. 4/03, încheiat la 30 august 2013. În acest sens, toate actele de executare a lucrărilor au fost prezentate Agenției Proprietății Publice conform graficului stabilit, respectiv, acțiunile factorilor de decizie ai S.R.L. "AVIA INVEST", inclusiv unele tranzacții și transferuri bănești companiilor S.R.L. "Exfactor Grup Construct", S.R.L. "Nobil Air", S.R.L. "Moldclassica International", "Milsami AO Fotbal Club", nu au avut vre-un impact negativ și nu au adus careva prejudicii intereselor publice și private, mai ales că nu există „urmările grave”, astfel, neexistând latura obiectivă a infracțiunii și, în general, lipind însăși infracțiunea.

10. Petiționarul argumentează plângerea și prin aceea că, S.R.L. "AVIA INVEST" este o companie cu investiții străine, astfel încât se bucură de garanțiile acordate de legislația în vigoare, inclusiv Legea R.M. cu nr. 81 din 18.03.2004 „Cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător”, art. 21 alin. (1), conform căruia „mijloacele bănești și bunurile obținute din investiție străină, după onorarea obligațiilor fiscale, sînt utilizabile și transferabile pe teritoriul Republicii Moldova și peste hotarele ei”. Drept urmare, potrivit normei citate, dar și conform prevederilor Legii cu privire la antreprenoriat și

întreprinderi, Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, factorii de decizie și proprietarii societății comerciale sunt independenți în luarea deciziilor cu privire la modul de desfășurare a activității comerciale și repartizarea veniturilor obținute, iar conform art. 1 alin (1) al Codului civil al R.M., legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private.

11. Prin urmare, acțiunile factorilor de decizie din cadrul S.R.L. "AVIA INVEST", care au servit temei pentru pornirea urmăririi penale în cauză penală, sunt încadrate eronat în elementele infracțiunii prevăzute de art. 335 alin (1¹) din Codul penal, și în această situație sunt irelevante acțiunile ce urmează fi întreprinse în cadrul urmăririi penale, după cum au invocat procurorii în ordonanțele contestate, întrucât toate acțiunile urmăririi penale, ce au fost efectuate și cele ce vor urma, sunt inutile odată ce sunt bazate pe o încadrare juridică greșită a faptelor și un temei juridic impertinent de pornire a cauzei penale.

12. Avocatul Iulian Balan, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale .R.L. "AVIA INVEST", în ședința de judecată a susținut pe deplin plângerea înaintată, solicitând astfel admiterea acesteia după conținut și, respectiv, declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016 privind respingerea plângerii cu privire la încetarea urmăririi penale, anularea ordonanței procurorului ierarhic superior din 24 martie 2016 prin care sa dispus respingerea plângerii cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016, cu dispunerea încetării urmăririi penale pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

13. Procurorul în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, în ședința de judecată, a solicitat respingerea plângerii depusă de către directorul general al SRL „Avia Invest”, Petru Jordan, ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport juridic, invocând legalitatea ordonanțelor adoptate ca fiind emise în cadrul legal.

14. Audiind participanții la proces, examinând plângerea înaintată în raport cu probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază plângerea întemeiată doar parțial și care urmează a fi admisă numai în parte, reieșind din următoarele considerente.

15. Conform art. 313 alin. alin. (1) și (2) CPP, (1) „*Plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de*

instrucție de către bănuțit, învinuit, apărător, partea vătămata, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege". (2) „Persoanele indicate în alin.(1) sânt în drept de a ataca judecătorului de instrucție: 1) refuzul organului de urmărire penală: a) de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea sau săvârșirea infracțiunii; b) de a satisface demersurile în cazurile prevăzute de lege; c) de a începe urmărirea penală; 2) ordonanțele privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală; 3) alte acțiuni care afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei”.

16. Conform art. 252 CPP, urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia.

17. Potrivit prevederilor art. 2 din Codul penal, legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept. Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

18. Potrivit dispoziției art. 313 alin. (5) CPP, *„Judecătorul de instrucție, considerând plângerea întemeiată, adoptă o încheiere prin care obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau ale persoanei juridice și, după caz, declară nulitatea actului sau acțiunii procesuale atacate. Constatând că actele sau acțiunile atacate au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile sau libertățile omului sau ale persoanei juridice nu au fost încălcate, judecătorul de instrucție pronunță o încheiere despre respingerea plângerii înaintate. Copia de pe încheiere se expediază persoanei care a depus plângerea și procurorului”.*

19. Analizând materialele prezentate, în raport cu solicitările conținute în plângere, instanța de judecată consideră că, actele și acțiunile contestate vizează drepturile și interesele persoanei juridice S.R.L. "AVIA INVEST", motiv din care, legalitatea adoptării acestora poate fi supusă controlului judiciar.

20. Astfel, în ședința de judecată s-a constatat că, prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală PCE al Direcției nr. 2 din cadrul

Direcției Generale Urmărire Penală a Centrului Național Anticorupție, Ion Crușu, din 13 mai 2015, s-a dispus începerea urmăririi penale în baza art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, pe faptul abuzului de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, în interes material și în alte interese personale, soldată cu urmări grave intereselor publice și/sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, fiind o cauză penală căreia i s-a atribuit numărul de ordine: 2015970264.

21. Ordonanța de pornire a urmăririi penale din 13 mai 2015 a fost contestată procurorului, astfel ca prin ordonanța procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețșor, din 11 martie 2016, să se dispună respingerea plângerii directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan.

22. Nefiind de acord cu ordonanța menționată, directorul general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, s-a adresat cu plângere procurorului ierarhic superior în condițiile art. 299¹ CPP, iar prin ordonanța procurorului anticorupție interimar, Adrian Popenco, din 24 martie 2016, s-a dispus respingerea plângerii ca neîntemeiată.

23. La 07 aprilie 2016, directorul general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, a atacat judecătorului de instrucție ordonanța procurorului din 11 martie 2016 privind respingerea plângerii cu privire la încetarea urmăririi penale, contestând la fel ordonanța procurorului ierarhic superior din 24 martie 2016, prin care s-a dispus respingerea plângerii cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016. Prin aceeași plângere, reprezentantul S.R.L. "AVIA INVEST" a solicitat instanței judecătorești să se dispună încetarea urmăririi penale pornită în temeiul ordonanței organului de urmărire penală din 13 mai 2015, pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

24. Așadar, instanța de judecată reține că, în conformitate cu prevederile art. 298 CPP, anume procurorul exercită *prima face* controlul de legalitate a actelor și acțiunilor organului de urmărire penală, în speță organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, iar control judecătoresc exercitat de judecătorul de instrucție în conformitate cu prevederile art. 300 CPP are doar un rol subsidiar, realizându-se numai în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatele examinării plângerii sale de către procuror sau când procurorul a omis obligația exercitării controlului de legalitate a actelor și acțiunilor organului de urmărire penală în termenul stabilit de lege.

25. De asemenea, prin prisma art. 299² CPP, procurorul ierarhic superior verifică legalitatea adoptării actului procesual adoptat de procuror în

corespondere cu prevederile art. 299 CPP, în urma examinării plângerii depuse în ordinea art. 298 din Codul de pr. penală.

26. Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că, în speță, potrivit prevederilor art. 299, art. 299² și art. 300 CPP, control judiciar de legalitate a actelor organului de urmărire penală și ale procurorului, reținând atribuțiile legale ale procurorului stipulate la art. 52 alin. (1) pct. pct. 3), 8) și alin. (2) din Codul de pr. penală, în ceea ce privește conducerea urmăririi penale și controlul legalității actelor și acțiunilor organului de urmărire penală și ale procurorului, urmează a fi exercitat în privința legalității ordonanțelor procurorului și procurorului ierarhic superior emise pe marginea plângerii petiționarului împotriva actelor organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și ale procurorului.

27. Exercitând controlul de legalitate a ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, din 11 martie 2016, privind examinarea plângerii înaintate de către directorul general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jardan, dar și a ordonanței procurorului ierarhic superior din 11 martie 2016, instanța de judecată reține că, în ordonanțele contestate se indică că, la 13 mai 2015, a fost începută urmărirea penală în baza art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, pe faptul că în perioada anilor 2013 - 2015, factorii de decizie ai S.R.L. "AVIA INVEST", acționând contrar intereselor companiei, având scopul însușirii mijloacelor bănești a companiei, folosind situația de serviciu în interes material și personal, au întocmit un plan infracțional în rezultatul implementării căruia, au transferat fictiv o parte din profitul întreprinderii companiilor afiliate, prin ce au cauzat daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și/sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, în următoarele circumstanțe:

28. În perioada anilor 2013 - 2015, Î.S. „Air Moldova” a transferat în adresa S.R.L. "AVIA INVEST" suma de 256 100 000 lei drept plată pentru deservirea solului și plata pentru taxa de modernizare.

29. Ulterior, S.R.L. "AVIA INVEST", invocând plata pentru lucrări de reabilitare, transferă S.R.L. „Exfactor Grup Construct” suma de 257 400 000 lei, care la rândul său transferă suma nominalizată companiei „Aviaconsulting” S.R.L., ca plată pentru materiale de construcție.

30. În perioada decembrie 2014 - martie 2015, S.R.L. "AVIA INVEST" transferă direct la contul S.R.L. „Aviaconsulting” suma de 44 200 000 lei.

31. În perioada: 27.11.2014 - 30.03.2015, S.R.L. "AVIA INVEST"

transferă în calitate de împrumut S.R.L. „Nobil Air” suma de 109 600 000 lei, iar ultima transferă această sumă, la fel în calitate de împrumut, către S.R.L. „Airklassika Group”. La rândul său, S.R.L. „Airklassika Group” convertește banii primiți în dolari SUA și, respectiv, îi transferă pe contul societății rusești „FGUP Settlement Financial Centre” AD.

32. În perioada: 16.12.2014 - 30.03.2015, S.R.L. “AVIA INVEST” transferă la contul ÎM „Moldclassica International” suma de 67719631 lei - ca returnarea împrumutului, ultima transferă suma primită către societatea S.R.L. „Dufremol”, ca plată pentru marfa duty-free. La rândul său, S.R.L. „Dufremol” utilizează o parte din banii primiți pentru procurarea mărfii, iar 8 250 000 lei îi transferă pe contul S.R.L. „Airklassika Group”. Persoana juridică S.R.L. „Airklassika Group” convertește această sumă în dolari SUA și o transferă pe contul societății rusești „FGUP Settlement Financial Centre” AD.

33. La fel, în perioada menționată, S.R.L. “AVIA INVEST” transferă pe contul societății afiliate „Milsami AO Fotbal Club” bani în sumă de 4 900 000 lei cu destinația “acordarea împrumutului”. La rândul ei, compania „Milsami AO Fotbal Club” transferă, ca împrumut, suma de 3 800 000 lei în adresa societății afiliate S.R.L. „Dufremol”.

34. Deci, mijloacele financiare în valoare totală de 4 100 000 USD și 6 000 000 Euro, care provin de la Î.S. „Air Moldova” ca plată pentru achitarea taxei de deservire a solului și taxei de modernizare, au fost externalizate de către factorii de decizie ai S.R.L. “AVIA INVEST”, prin intermediul societății S.R.L. „Aviaconsulting”, către beneficiarul final - compania nerezidentă “Stanlex Impex LP”.

35. În asemenea circumstanțe, de organul de urmărire penală se pretinde că, factorii de decizie ai S.R.L. “AVIA INVEST”, în scopul voalării intențiilor sale de însușire a mijloacelor financiare a întreprinderii, acționând în contradicție cu interesele companiei și obligațiunile lor de serviciu, au dispus efectuarea operațiunilor de convertire și transfer a banilor de pe conturile companiei pe conturile companiilor afiliate, prejudiciind astfel compania în proporții deosebit de mari.

36. Potrivit prevederilor art. 255 CPP, ordonanța organului de urmărire penală trebuie să fie motivată și în acest sens, dispunerea pornirii urmăririi penale în temeiul altor circumstanțe și motive decât cele reflectate în ordonanța de pornire a urmăririi penale, nu poate avea loc.

37. Instanța de judecată mai fixează că, în conformitate cu prevederile

art. 2 ale Codului de procedură penală, procesul penal se desfășoară în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, principiile generale și normele dreptului internațional și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

38. În această consecutivitate a logicii juridice, principiul preeminența dreptului se impune ca o condiție obligatorie a unui proces echitabil în sensul art. 6 al Convenției. (*Josan c. Moldovei, no. 37431/02 din 21/03/2002, § 26*).

39. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, caracteristicile constituționale ale statului de drept consfințesc proclamarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către stat, stabilirea în acest scop a unor proceduri juridice necesare asigurării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei. Totodată, una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligația statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi, (*HCC nr. 2 din 19.01.1998, M.O. nr. 12-13/8 din 19.02.1998*), or, organul de urmărire penală nu constituie o excepție în acest sens, inclusiv și în cazul în care se pretinde că a acționat în interesul general.

40. În speță, petiționarul a invocat că, organul de urmărire penală a dispus pornirea urmăririi penale contrar interdicției legale, stipulate la art. 275 pct. 1) CPP, potrivit căroră, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită nu poate fi efectuată în cazul în care nu există faptul infracțiunii, motiv din care procurorul având obligația de a exercita un control de legalitate eficient a actelor organului de urmărire penală și, totodată, de a apăra ordinea de drept, inclusiv drepturile și libertățile persoanei, care urma să examineze ordonanța prin prisma art. 251 CPP și să justifice menținerea efectelor acesteia contrar consecințelor legale de nulitate.

41. Infracțiunea prevăzută la art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, în temeiul căreia prin ordonanța din 13 mai 2015 a fost dispusă pornirea urmăririi penale, invocându-se existența elementelor constitutive ale infracțiunii vizate, însă fără a se ține cont de aceea că prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 martie 2015, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Hadîrcă, Valeriu Saharneau, Anatol Arhirie, Oleg Bodrug, Vadim Cojocaru, Ana Guțu și Vădim Vacarciuc împotriva Guvernului Republicii Moldova, Agenției Proprietății Publice și

Societății cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST” cu privire la anularea Hotărârii Guvernului R.M. nr. 438 din 19.06.2012 privind inițierea proiectului de parteneriat public-privat pentru concesionarea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, anularea Hotărârii Guvernului R.M. nr. 321 din 30 mai 2013 cu privire la aprobarea concesionării activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a condițiilor concesionării acestora, anularea Hotărârii Guvernului R.M. nr.715 din 12.09.2013 pentru aprobarea Raportului privind derularea și rezultatele concursului închis de selectare a concesionarului activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, anularea Hotărârii Guvernului R.M. nr. 780 din 04.10.2013 privind reconfirmarea aprobării concesionării activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a condițiilor concesionării acestora și anularea contractului de concesiune a activelor aflate în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a terenului aferent acestora nr. 4/03 din 30 august 2013, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

42. Totodată, instanța de judecată stabilește și aceea că, prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, a fost respins ca fiind neîntemeiat apel declarat de către Ion Hadîrcă, fiind menținută fără modificări hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 martie 2015, constatându-se astfel legalitatea Hotărârii Guvernului R.M. nr. 438 din 19.06.2012 cu privire la inițierea proiectului de parteneriat public-privat pentru concesionarea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, a Hotărârii Guvernului R.M. nr. 321 din 30 mai 2013 privind aprobarea concesionării activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a condițiilor concesionării acestora, a Hotărârii Guvernului R.M. nr. 715 din 12.09.2013 pentru aprobarea Raportului privind derularea și rezultatele concursului închis de selectare a concesionarului activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, a Hotărârii Guvernului R.M. nr. 780 din 04.10.2013 cu privire la reconfirmarea aprobării concesionării activelor Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a condițiilor concesionării acestora și anularea contractului de concesiune a activelor aflate în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și a terenului aferent acestora nr. 4/03 din 30 august 2013.

43. Sub aceste aspecte, instanța de judecată reține că, faptele potrivit cărora s-a dispus pornirea urmăririi penale, urmau a fi verificate de către conducătorul organului de urmărire penală inclusiv prin prisma hotărârilor judecătorești vizate mai sus, care constată anume în legalitatea Hotărârilor Guvernului R.M., cu referință la acțiunile companiei S.R.L. „AVIA INVEST”.

44. În contextul expus, instanța de judecată relevă că, potrivit

jurisprudenței Curții Constituționale, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost conferite (*hot. CC nr. 3 20.01.2015 pct. 41*), or, în speță, ofițerul de urmărire penală, cu ocazia adoptării ordonanței din 13 mai 2015, a acționat contrar exigențelor de legalitate privind pornirea urmăririi penale, iar procurorul, la rândul său, exercitând control de legalitate, și-a omis obligația legală de a restabili legalitatea și impunerea organului de urmărire penală de a acționa în limitele atribuțiilor stabilite de lege.

45. Instanța de judecată precizează că, prin aplicarea prin analogie a reglementărilor legale stipulate la art. 285 CPP, privind încetarea urmăririi penale și situațiilor de începere a urmăririi penale în cazurile neadmise de lege, este contrară principiului legalității, având drept consecință distrugerea dreptului de neurmărire penală a persoanei, instituit la art. 275 pct. 1) din Codul de pr. penală, în cazul în care nu există faptul infracțiunii. Or, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Codul de pr. penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv în sensul art. 6 și art. 7 din Convenție, fiind obligatorie.

46. Potrivit jurisprudenței CEDO, previzibilitatea normei de drept, în sensul art. 7 din Convenție, este determinată să ocrotească principiul securității juridice (*Granic vs. Franța, 05.05.1993 nr. 15312/89 §61*), și este respectat în cazul în care persoana poate să cunoască, din conținutul dispoziției aplicabile și, la nevoie, cu ajutor interpretării date acesteia de tribunale, ce acțiuni și omisiuni îi angajează răspunderea penală (*S.W. §35*), legalitatea incriminării și pedepselor impunând o interpretare strictă a legii, refuzându-se interpretarea *in malam partem*. La caz, din conținutul prevederilor art. 275 pct. 1) CPP, rezultă cu claritate și fără ambiguități că, urmărirea penală nu poate fi pornită în cazul în care nu există faptul infracțiunii și nici o prevedere legală nu autorizează privarea petiționarului de certitudinea legalității în virtutea unor acte de interpretare a legii procesual penale.

47. Interpretarea analogică a legii procesual penale, art. 285 CPP, la care a recurs procurorul cu ocazia examinării legalității ordonanței de începere a urmăririi penale în sensul admisibilității necesității începerii urmăririi penale cu posibilitatea încetării doar în cazul existenței cererii persoanei interesate și recunoașterea vinovăției, reprezintă de fapt distrugerea dreptului

petiționarului de a nu fi urmărit penal. Mai mult decât atât, potrivit principiilor constituționale de interpretare a normelor de drept, o normă trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei, și nu în sensul care se exclude aplicarea ei (*hot. CC nr. 2 din 20.01.2015 §118*). Din aceste considerente, interpretarea normelor procesual penale la care a recurs procurorul în sensul justificării dreptului ofițerului de urmărire penală de a porni urmărirea penală ulterior, este contrară principiilor fundamentale în materie penală și, totodată, antrenând violarea dreptului la un proces echitabil în sensul art. 6 din Convenție, asigurarea căruia ține de domeniul obligației pozitive a statului (*Guincho c. Portugaliei, nr. 8990/80 din 10.07.1984, § 38*). Sau, procurorul în calitatea sa de conducător al urmăririi penale în numele statului, este direct responsabil de executarea obligației pozitive a statului în sensul asigurării legalității procesului penal și implicit dreptul petiționarului la un proces echitabil în sensul art. 6 din Convenției.

48. Procurorul, în motivarea ordonanței contestate, a invocat ca printre altele necesitatea de a efectua acțiuni procesuale în legătură cu implicarea unor companii nerezidente, necesitatea de a petrece acțiuni de analiză economică și alte acțiuni, care necesită o perioadă îndelungată, subliniindu-se în același timp că, nici-o persoană din cadrul companiei S.R.L. "AVIA INVEST" nu are calitatea de bănuit în cauza penală nr. 2015970264.

49. În această ordine de idei, instanța de judecată ține să evidențieze că, potrivit aceleiași hotărârii a Plenului Curții Supreme de justiție nr. 07 din 04.07.2005, pct. 5.4., se indică în mod expres că „totodată, pot exista cazuri când persoana interesată poate ataca în instanță și actul procedural prin care s-a dispus pornirea urmăririi penale. Acestea sunt cazurile când se invocă încălcarea ordinii de pornire a urmăririi penale sau există unele din circumstanțele care exclud urmărirea penală, cum ar fi: a) fapta nu este prevăzută de legea penală; b) a intervenit termenul de prescripție; c) a intervenit decesul făptuitorului, cu excepția cazurilor de reabilitare; d) lipsește plîngerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art.276, numai în baza plîngerii acestuia; e) în privința persoanei respective există o hotărîre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație sau prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri; f) în privința persoanei respective există o hotărîre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceeași acuzație; g) există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează pornirea urmăririi penale sau, după caz, exclud urmărirea penală”.

50. Astfel, în speță, anularea ordonanței ofițerului de urmărire penală

din 13 mai 2015, a fost solicitată anume din motivul că nu există faptul infracțiunii și, în așa fel, argumentele procurorului expuse în motivarea ordonanțelor contestate nu pot fi reținute ca fiind întemeiate și conforme practicilor judiciare, de altfel, luarea în considerație a hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 martie 2015, dar și a deciziei Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, era ca o obligație de către organul de urmărire penală și procuror, dar nu ca o oportunitate, fiind astfel niște împrejurări care și urmau să determine soluția corectă.

51. La adoptarea ordonanțelor contestate, procurorii nu s-au pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în plîngerea/cererea de încetare a urmăririi penale înaintate de către S.R.L. "AVIA INVEST", neargumentându-se motivele și temeiurile care dovedesc încadrarea juridică a faptelor cercetate și lipsa elementelor infracțiunii, asta în situația în care nepronunțarea asupra tuturor motivelor din plîngere afectează prin sine dreptul persoanei la acces la justiție, drept garantat de art. 6 din Convenția Europeană și art. 20 din Constituție.

52. Pe lângă aceasta, nu s-a luat în considerație că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, presupune folosirea de către o persoană a situației de serviciu în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, pe când în speța dată și în raport cu hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 martie 2015 și decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, toate operațiunile, acțiunile și tranzacțiile efectuate de factorii de decizie din cadrul S.R.L. "AVIA INVEST" pe perioada anilor 2013 - 2015 au fost conforme scopurilor și intereselor corporative întreprinderii, iar la efectuarea operațiunilor comerciale și bancare, factorii de decizie au respectat întocmai prevederile obligatorii ale legislației în vigoare, acționând concomitent în limitele competenței prevăzută de contractele individuale de muncă și Regulamentele interne ale S.R.L. "AVIA INVEST", lipsind careva alte dovezi pertinente și care ar face dovada că persoanele cu funcție de răspundere ar fi avut vre-un interes personal sau au acționat în interesele persoanelor terțe și în detrimentul S.R.L. "AVIA INVEST". Mai mult, rezultând din materialele prezentate, rămâne fără claritate poziția în ce ar consta urmările prejudiciabile ca element obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 335 din Codul penal.

53. Instanța de judecată apreciază critic argumentele procurorului precum că hotărârile organului de urmărire penală privind declanșarea procesului penal, de regulă nu pot fi atacate pe acest temei juridic, datorită faptului că aceste hotărâri nu sunt definitive, iar în continuare generează

finalizarea procesului penal fie cu terminarea urmăririi penale și cu întocmirea rechizitorului, fie cu scoaterea persoanei de sub urmărire penală și încetarea urmăririi penale în conformitate cu temeiurile prevăzute de Codul de procedură penală, de vreme ce un act emis sau adoptat contrar prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal în conformitate cu prevederile art. 251 CPP, atrage nulitatea actului procedural, fără a se face distincții dintre categoriile de acte. Sau, în respectiva cauză adusă spre rezolvare înaintea organului de jurisdicție, faptul că prin ordonanța din 13 mai 2015 a fost dispusă urmărirea penală în situația în care lipsește fapta infracțională, s-a acționat contrar interdicției stabilite la art. 275 pct. 1) CPP.

54. În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1) pct. 8) CPP, procurorul, în cadrul urmăririi penale, dispune de dreptul de a anula ordonanțele ilegale și neîntemeiate ale organului de urmărire penală, indiferent de natura acestora. Mai mult decât atât, procurorul în conformitate cu pct. 20 al aceluiași articol, în cadrul exercitării controlului de legalitate a procesului de urmărire penală, dispune și de competența de a înlătura persoana care efectuează urmărirea penală dacă aceasta a încălcat legea în procesul de urmărire penală, competență care în cumul luate permit procurorului de a efectua un control de legalitate complet și eficient, atât sub aspectul lichidării de încălcări cât și a cauzelor acestora, mult mai larg decât cel atribuit controlului judiciar.

55. Astfel, reținând prevederile legale incidente speței, privind împuternicirile legale ale instanței de judecată în ce privește lichidarea încălcărilor de lege admise în cadrul procesului penal, instanța de judecată ajunge la concluzia că, judecătorul de instrucție nu are competență legală de a dispune încetarea urmăririi penale întrucât în conformitate cu prevederile art. 313 alin. (2) al Codului de pr. penală, ordonanța de pornirea a urmăririi penale nu este indicată expres în calitate de act care poate fi anulat prin încheierea judecătorului de instrucție, instanța constatând doar încălcarea drepturilor și libertăților persoanei și, corespunzător, obligă procurorul de a le lichida. Or, *mutatis mutandis*, instanța de judecată având obligația de a acționa în limitele strict stabilite de lege, nu este în drept de a recurge la interpretări extinctive a legii procesual penale în sensul competenței de a lichida încălcările depistate în alt mod decât cel care rezultă ad litteram din conținutul normei procesual penale, însușindu-și arbitrar atribuțiile legale ale procurorului.

56. Totodată, după prevederile art. 313 alin. (5) din Codul de pr. penală, judecătorul de instrucție, considerînd plîngerea întemeiată, adoptă o încheiere prin care obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și

libertăților omului sau ale persoanei juridice și, după caz, declară nulitatea actului sau acțiunii procesuale atacate.

57. În speță, încălcările prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal admise la adoptarea ordonanței de pornire a urmăririi penale din 13 mai 2015, nu pot fi înlăturate decât prin anularea acesteia. Or, încălcarea interdicției legale de neîncepere a urmăririi penale în contextul în care nu există faptul infracțiunii, antrenează violarea art. 6 și art. 7 din CEDO, lichidarea completă a căroră urmează a fi pusă în sarcina procurorului, reținându-se atribuțiile acestuia în ceea ce privește exercitarea controlului legalității actelor și acțiunilor organului de urmărire penală, inclusiv anularea ordonanțelor ilegale și neîntemeiate.

58. În conformitate cu prevederile art. 5 și art. 9 ale Legii cu privire la procuratură, procurorul în numele societății și în interes public, asigură aplicarea legii, apără ordinea de drept, conduce și exercită urmărirea penală; controlează corespunderea acțiunilor procesuale ale organelor de urmărire penală prevederilor Codului de procedură penală, ale altor acte normative, precum și ale actelor internaționale, motiv din care reținând atribuțiile legale ale procurorului, instanța constatând emiterea ordonanței de pornirea a urmăririi penale din 13 mai 2015, cu încălcarea drepturilor petiționarului în sensul garantat de art. 6 și 7 din CEDO, urmează a pune în sarcina procurorului înlăturarea încălcărilor și consecințele acestor violări.

59. În prezența circumstanțelor dezvăluite mai sus, instanța de judecată va dispune admiterea în parte a plângerii avocatului și, corespunzător, se va declara nulitatea ordonanței procurorului interimar al Procuraturii anticorupție, Adrian Popenco, din 24 martie 2016, prin care s-a dispus respingerea plângerii directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, depusă împotriva ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, din 11 martie 2016, privind respingerea plângerii înaintate împotriva ordonanței de începere a urmăririi penale din 13 mai 2015, inclusiv nulitatea ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, din 11 martie 2016, privind respingerea plângerii directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, înaintate împotriva ordonanței de începere a urmăririi penale din 13 mai 2015, cu obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului și ale persoanei juridice conturate în toate amănunțele în conținutul încheierii, inclusiv și consecințele acestora, după care, să se adopte o hotărâre în condițiile legii, în rest, plângerea directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, privind anularea ordonanței organului de urmărire penală de începerea a

urmăririi penale și dispunerea încetării urmăririi penale, se respinge sub aspectul netemeinicii ei și lipsei de competență.

60. Pentru motivele expuse *supra*, conducându-se de Recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție conținute în Hotărârea nr. 7 din 04.07.2005 *"Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale"*, modificată de Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 12 din XXXXXXXXX, în conformitate cu prevederile art. 41, art. 313 și art. 342 din Codul de procedură penală, instanța de judecată, -

DISPUNE:

Se admite parțial plângerea directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, împotriva ordonanței procurorului din 11 martie 2016 privind respingerea plângerii cu privire la încetarea urmăririi penale și, respectiv, împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 24 martie 2016 prin care sa dispus respingerea plângerii cu privire la declararea nulității ordonanței procurorului din 11 martie 2016, cu dispunerea încetării urmăririi penale pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

Se declară nulitatea ordonanței procurorului interimar al Procuraturii anticorupție, Adrian Popenco, din 24 martie 2016, prin care s-a dispus respingerea plângerii directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, depusă împotriva ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, din 11 martie 2016, privind respingerea plângerii înaintate împotriva ordonanței de începere a urmăririi penale din 13 mai 2015.

Se declară nulitatea ordonanței procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor, din 11 martie 2016, privind respingerea plângerii directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, înaintate împotriva ordonanței de începere a urmăririi penale din 13 mai 2015.

Se obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului și ale persoanei juridice conturate în toate amănunțele în conținutul încheierii, inclusiv și consecințele acestora, după care, să se adopte o hotărâre în condițiile legii.

În rest, plângerea directorului general al S.R.L. "AVIA INVEST", Petru Jordan, privind dispunerea încetării urmăririi penale, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecătorul

Ghenadie Pavliuc